DOAR DIFERENȚA DE VALOARE EXPLICĂ ÎNFRÎNGERILE LA SCOR ÎN DEPLASARE?

Sezonul de toamnă nu ne-a scutit de retrăirea acelor sentimente de decepție provocate de înfrîngeri, peste limita onorabilului, înregistrate de echipe-fanion ale fotbalului nostru. Reprezentativa la Lisabona, Steaua la Tîrnava, Dinamo București la Birmingham, F.C. Argeș la Izmir, Rapid la Belgrad, iată înfrîngeri suferite peste hotare de cei mai buni fotbaliști ai țării în care adversarii au marcat 20 de goluri, iar reprezentanții **României** în competiții oficiale de amploare, numai unul! Maladia nu e nouă; **la Madrid, Budapesta, Zurich, Milano, Sofia,** în trecutul mai mult sau mai puțin îndepărtat, alte echipe românești din primul eșalon al valorii au cunoscut eșecuri la scoruri, elegant denumite, astronomice. Legătura comună a acestor înfrîngeri grele rămîne aceasta: **deplasarea și caracterul oficial, de competiție, al partidelor în care s-au înregistrat.**

O subliniem pentru că asupra numitorului lor comun vom reveni în cea mai mare parte a rîndurilor care urmează. **Înainte trebuie citat, ca motiv determinant, diferența de valoare realmente existentă între fotbalul nostru și marea majoritate a echipelor care au realizat victoriile la scor,** dacă ne referim la **Anglia, Iugoslavia, Italia, Ungaria, Spania, Cehoslovacia. Echipele naționale sau de club din aceste țări, care au fost partenerele reprezentantelor fotbalului românesc, posedă un potențial tehnic și tactic pe care, obiectiv discutînd, trebuie să-l recunoaștem ca superior celui deținut de echipele românești.** Sigur că acest lucru nu poate așeza echipele noastre în învinse înainte de joc, dar le pune în față obstacole de mare dificultate, de care trebuie ținut seama în momentul cînd se judecă rezultatul și comportarea. Dar, chiar admițînd această realitate obiectivă, nu există justificare a înfrîngerilor nete, unele catastrofale — înregistrate de formațiile românești. Dar și argumentul acesta dispare cînd ajungem la eșecurile în fața unor echipe elvețiene sau turcești care — prin poziția ocupată în ierarhia mondială, prin rezultatele anterioare și prin barometrul valorii lor actuale — nu reprezintă o clasă superioară de joc celei în care se încadrează echipele noastre în momentul de față.

Atunci, unde este explicația acestor identice comportări la polul total nemulțumitor, al reprezentativei și cluburilor ÎN PARTIDELE CU MIZĂ ÎN DEPLASARE?

Punctele de vedere sînt multiple, posibilitatea de a găsi o notă comună reprezintă și ea o diversitate de căi și nimeni nu poate afirma că a aflat „iarba fiarelor" spre a dezlega acest misterios lacăt care ține în cușca grelelor înfrîngeri echipele românești. Pentru articolul de față noi vom exprima una dintre cauzele, considerate de autorul rîndurilor de față, ca determinantă pentru starea de spirit în care echipele românești atacă întîlnirile cu importanță, cu un cadru de mare tensiune emoțională. E vorba de ATMOSFERA DE PREGĂTIRE A MECIULUI.

STAREA DE SPIRIT – UN FACTOR DETERMINANT

În zilele noastre, cînd asupra unui meci de fotbal — chiar dacă nu e de importanță continentală sau supra-continentală — se concentrează atenția a cel puțin două țări, cu întreaga lor opinie fotbalistică, tensiunea partidei este mult mai intensă, mai timpurie și mai apăsătoare. Mijloacele moderne de comuncație, toate atașate fotbalului, pun în priză în totalitate și la mare indice de concentrare zeci de mii de oameni, interesați de evoluția celor două echipe care se vor afla în întrecere. Televiziunea, radioul, presa, au desființat limitele de interes pentru un joc, fixate altă dată la suprafața unui oraș. Intrarea în marea familie a amatorilor de fotbal a populației întregului glob, recrutată automat prin participarea la transmisiile televizate ale tuturor marilor competiții de fotbal din ultimii cinci ani face ca, actualmente, numărul celor care trăiesc efectiv o partidă importantă a unui club în competiții continentale, spre exemplu, să fie de zece ori mai mare decît al celor pe care îi angaja un meci inter-reprezentative cu ani în urmă. Dacă ar fi numai atît și se înțelege ce efect au aceste fenomene asupra jucătorilor angajați în meci, cît le mărește nervozitatea, tensiunea nervoasă. Dar cîte se adaugă!

Probabil că, simțind pe piele proprie cît cîntărește influența negativă a acestor fenomene de neînlăturat asupra stării jucătorilor, toate marile cluburi se îngrijesc ca jucătorii lor să poată trăi într-o atmosferă de deconectare, zilele dinaintea partidelor. În reușita acestei acțiuni, prieperea antrenorilor — apelul se face în special la talentul lor de psihologi — conjugată cu aceea a conducerilor, reprezintă elementul decisiv. Sigur că se pot cita o mie de exemple — văzute sau auzite — de ceea ce au născocit, în această privință, antrenori mai mari sau mai mici, cluburi mai importante sau altele destul de mărunte. Toate aceste exemple vor dovedi însă că tind spre același scop: scoaterea jucătorilor de sub atmosfera de meci.

Dacă vom pătrunde în intimitatea cluburilor noastre și chiar a reprezentativei în zilele din săptămîna meciului, vom constata — aproape fără excepție — că atmosfera este foarte încărcată, că meciul de peste zeci de ore este deja prezent, cu toate presupusele lui amenințări. Și această amenințare capătă, în mintea conducătorilor, antrenorilor și jucătorilor, proporții de catastrofă ireparabilă, în caz de înfrîngere. Că o dată eșecul apărut, lucrurile se iau pe urmă foarte ușor, e un lucru de care ne vom ocupa cu alt prilej. Acum să rămînem la atmosfera dinainte de joc, generatoare — după opinia noastră — a celor mai multe din stările de totală inhibiție în care echipele românești încep jocurile cu importanță competițională. Antrenorii nu știu sau nu pot să evadeze cu echipele lor dintr-o ținută rigidă, de multe ori, de-a dreptul funebră. În loc ca subiectul „meciul care vine" să fie evitat, el revine aproape invariabil în toate momentele, de la micul dejun și pînă la cină. Zîmbetul e o „rara avis" iar destinderea n-o vei întîlni de cît cine știe cum pe vreun chip!

NU SÎNT NEGLIJATE... ȘEDINȚELE

Și-apoi vin ședințele. Cu cît meciul e mai important, cu atît sînt mai numeroase ședințele. Se analizează, se atrage atenția, se dau sfaturi binevoitoare sau se lansează chiar amenințări. Cînd alte echipe nu știu cum să îndepărteze tot ceea ce este legat de meci, noi nu știm cum să facem ca acest devorant subiect să planeze cît mai amenințător asupra jucătorilor. Unei concentrări puternice, efective, dar declanșată în ajunul jocului sau în ziua lui, noi îi preferăm una de durată — epuizantă, o armă pe care o punem în mîna viitorului adversar. Programele echipelor au caracterul prescris unor gravi bolnavi de cord, pentru care pașii, în afara schematicelor antrenamente de acomodare, sînt drămuiți cu centimetrul.

Pentru unii care au văzut cu cîtă plăcere au pătruns jucătorii echipei **Angliei**, pe teren, la antrenament, bucuria lor de copii și joacă — efectiv joaca ce li s-a îngăduit la una din porți, spre destindere, spre relaxare a reprezentat, probabil, o profanare a imuabilelor principii metodice călcate de echipa **Angliei** care a reușit..., totuși, să cîștige titlul suprem.

Se pare că un început de abandonare a acestei optici sclerozate s-a făcut în programul de pregătire al echipei naționale pentru partida cu **Elveția** și, deși marea condiție a deplasării nu era îndeplinită de acest joc, o înzdrăvenire a moralului s-a observat parcă. De ce nu se încearcă a face din aceste zile dinaintea meciului o vitaminizare a moralului jucătorilor și nu o debilizare a lui, prin accentuarea atmosferei de tensiune, de teamă de adversar, de mister asupra formației noastre sau a adversarului, de programare zilnică a unor ședințe (tactice sau, mai bine zis, netactice) etc. etc.. Programele, ne referim numai la orele din afara antrenamentelor, formațiilor noastre angajate în meciuri importante nu reprezintă decît cuie bătute în moralul, și așa destul de șifrav, al echipelor.

Pe lîngă alte aspecte — repetăm departe de noi gîndul de a afirma că numai modul de organizare a programelor de pregătire reprezintă explicația — care se cer structural schimbate este și această mentalitate cu care întregul grup al celor angajați direct în joc (conducători, antrenori, jucători, medici) așteaptă un meci important. Picioarele tăiate, curajul evaporat, ceața coborîtă în minți și pe ochi, observate ca fenomen comun în toate eșecurile echipelor românești, sînt „fabricate" și în aceste ore terne, plictisitoare, diametral opuse de ceea ce se cheamă deconectare în acest „program de pregătire al meciului cu echipa X sau Y din competiția cutare sau cutare" pe care îl veți găsi foarte frumos redactat, liniat cu cele mai vii culori, dactilografiat în multe exemplare, la conducerile de echipe. Dar ce produce el? Alte și alte kilograme de plumb emoțional, alte și alte temeri, pe lîngă cele pe care jucătorii și le fac singuri și, cu siguranță, cel puțin 1—2 goluri în plus pe tabela de marcaj, pe lîngă cele încasate din cauze obiective, determinate de diferența de valoare, de echipele noastre.

Eftimie IONESCU

Dinu, tînărul internațional dinamovist, a avut un promițător final de sezon. Dovedind o evidentă dispoziție ofensivă, o bună condiție fizică, mijlocașul bucureștean s-a impus atenției generale. Iată-l acționînd viguros în meciul contra Universității Craiova, cînd a și înscris un gol

Carnet

CONDIȚIA JUCĂTORULUI

de EUGEN BARBU

SPORTUL REGE face să viseze milioane de tineri din lumea întreagă. De la puștii tuciurii de pe plăjile interminabile ale Braziliei pînă la cei de pe toate maidanele lumii, nu există unul: alb, negru sau galben care să nu se și vadă în tricoul național respective. Dincolo de cele mai simple aspirații tronează o doamnă în rochie roz, de mătase: **Gloria!** Frumoasă femeie, capricioasă, plină de aur, de sunete mirifice, păsind în muzica tumultoasă a aplauzelor. Zeități nevăzute, speranțele fotbalului de pretutindeni îi dedică cele mai intime gînduri. Odată am să scriu despre **refuzații** acestui sport, despre cei ce au încercat numai o jumătate de șansă, dar deocamdată să spunem cîte ceva despre condiția jucătorului (catehismul nescris al omului serios ce trebuie mai întîi să creadă în el și pe urmă în alții).

Mai demult l-am întrebat pe Andrei Rădulescu, fostul mare jucător al **Venusului de aur** dacă pe timpul lui Bodola, Humis și al altora, antrenorul făcea poliția propriului lot, umblînd noaptea ca **Sfîntul** după infractorii în chiloți și jambiere.

— Da de unde? mi s-a răspuns ca în fața unei aberații.

— Adică pe dv. nu vă controla nimeni în viața, să-i spunem, intimă?

— De ce să ne fi controlat? Cînd mergeam în provincie eram lăsați în hotel și ne întîlneam abia cu o oră înaintea meciului...

Pe urmă mi s-a explicat că frumosul David, portarul aceleiași echipe de talie europeană, deși foarte solicitat de partea gingașe a omenirii, cea cu fustă, **nu se culca niciodată** după orele 11.

De necrezut, dar adevărat! Bodola era și mai rău cu sine însuși. La 10 stingea lampa orice s-ar fi întîmplat. Mi-am amintit și de laptele lui Pele și de alte lucruri. Iată deci că **au existat și mai există în lume talente ce se iau în serios!**

Care ar fi deci conditia jucătorului?

El ar trebui mai întîi să nu vadă în clubul său un azil de noapte și de zi, gata să te primească după orice rătăcire oenologică sau de alt gen. Dacă s-ar lua în serios, personajul despre care vorbim s-ar iubi pe sine în fiecare zi, așa cum există obiceiul bărbieritului la bărbații adevărați.

În al doilea rînd jucătorul ar trebui să vadă în colegii lui niște camarazi ce trebuie crușați de eforturi suplimentare, socotind că orice tragere la fit de la antrenament sau de la orele de somn, cere ceva în plus, celorlalți.

La al treilea punct ar trebui pusă în ramă stima față de antrenor. Ce-i un antrenor pentru jucător? Un tată, un unchiaș cicălitor, o babă cotoroanță sau un sfătuitor, un amic mai în vîrstă, un **maestru** care a nădușit destul de-a lungul anilor ca să se mai lase luat peste picior de orice țîșt-bîșt de 17 ani și jumătate?

Ce ar fi pentru omul în discuție un conducător de club? Ar fi el numai **omul cu arginți,** cel **cu sprițul** și cu bătutul pe umeri, cerșetorul de goluri din tribună, apucatul de febră de vineri pînă duminică seara? Nu, conducătorul de club ar fi pentru jucător un domn serios ce trebuie salutat cu rezultate, nu cu vorbe de clacă, ar fi tovarășul nostru drag ce nu are somn pentru că somnul lui stă în bocancul dumitale, domnule, știu eu cum te cheamă...

În al cincilea rînd ce ar fi pentru jucător Măria Sa Spectatorul? Ar fi el hidra cu 40.000 de chipuri care te țistuie ca la vînătoarea cu gonaci din tribună? Ar fi derbedeul care-ți aruncă cu sticla de Pepsi în cap? Ar fi balaurul care urlă ca la abator cînd ai greșit și ai tras peste bară? Nu, Măria Sa Publicul dacă ar fi respectată ar avea 40.000 de mănuși, albe ca zăpada din care ar răsuna distinsa, divina muzică a aplauzelor. Fiara ar striga atunci pe stadion cu crizanteme sau trandafiri și te-ar duce pe umerii săi nenumărați pînă la cabină.

Ce ar mai fi pentru jucător Presa? **Stricătoarea fotbalului nostru drag,** cum cred unii? Presa n-ar fi un fluviu de cuvinte tăioase, de pretenții, care mai de care mai absurde: auzi dumneata, să alerg fără minge, să nu cad în careu cînd nu e cazul, să nu lovesc pe la spate, **să nu-mi fac numărul,** etc. etc....

Dacă dumneata jucător ai îndeplini condiția de care vorbeam, presa ar fi grădinile Șirazului, pline de adjective, de exclamații adulatoare, de invenții de cuvinte în stare să facă **să** roșească și pe copii! Asta ar fi!

Pe cînd așa, dragă domnule, te știu eu cum te cheamă, noi ne uităm la dumneata ca la o roșcovă: ia să te mai rontăim niței, poate oi pricepe, personaj de turtă dulce...

P.S. În **Sportul** de duminică = James Ensor (nu **Janes**).